

Nr 354.

Av herrar **Jungnell** och **Bärg** i *Katrineholm*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 178, angående krigstidstillägg för år 1918 åt pensionerade lärare och lärarinnor vid folk- och småskolor m. fl.

I Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 178, föreslås krigstidstillägg för år 1918 åt pensionerade lärare och lärarinnor vid folk- och småskolor m. fl. Förslaget avser dock allenast de pensionerade lärare och lärarinnor vid folk- och småskolor m. fl., som den 1 jan. 1918 äga åtnjuta pension från folkskollärarnas pensionsinrättning eller understöd från småskollärarnas m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt. En befattningshavare, som avgår efter 1 jan., skulle sålunda icke erhålla något krigstidstillägg. Då den tillfälliga löneförbättring, vilken han jämlikt kungl. kungörelsen den 22 sept. 1917 i egenskap av ordinarie tjänsteinnehavare vid årets ingång var berättigad att uppbära, utbetalas i samma ordning som den ordinarie lönen och blott utgår för den tid, under vilken han kvarstod i tjänsten, skulle det kunna inträffa, att dylik pensionär komme att under 1918 bli ogynnsammare ställd än den, som redan vid årets början avgått med pension. Detta innebär tydligen en orättvisa, som icke kan vara avsedd med den nådiga propositionen och som därför synes böra undanröjas.

Genom beslut av 1917 års riksdag och den med anledning därav utfärdade nådiga kungörelsen den 14 juli 1917 har visserligen medgivits, att vad i k. kungörelsen den 14 sept. 1906 föreskrives om skyldighet för lärare att, så snart han uppnått 60 års ålder och i vederbörlig ordning förklarats berättigad till hel pension, avgå från tjänsten, må intill utgången av år 1918 äga tillämpning allenast i det fall, att den pensionsberättigade lärarens avgång befinnes nödvändig med hänsyn till skolans bästa. På grund härav torde man kunna förutsätta, att avgång med pension under loppet av år 1918 kommer att ske blott i undantagsfall. Det är emeller-

tid att märka, att ifrågavarande medgivande har avseende blott på lärare vid folkskola men däremot icke på lärare vid småskola eller övriga i propositionen uppräknade lärarekategorier. I varje fall utesluter det icke, att avgång med pension kan under året inträffa även bland folkskolans lärarekår. En bestämmelse i syfte att tillförsäkra här sålunda åsyftade pensionärer den hjälp, av vilken de lika så väl som övriga äro i behov, torde alltså böra av riksdagen antagas.

Vi tillåta oss erinra därom, att riksdagen nyligen i fråga om krigstidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst i anledning av väckt motion och på första särskilda utskottets hemställan fattat beslut i syfte att tillgodose sådana befattningshavare, vilka efter ingången av år 1918 avgått med pension. I de allmänna grunder för nämnda krigstidstilläggs utgående, vilka av riksdagen godkänts, förekommer bl. a. följande: »Befattningshavare, som efter ingången av år 1918 avgått med pension, erhåller krigstidstillägg med ett belopp, motsvarande vad han enligt § 2 skolat uppbära, om han vid årets början varit pensionerad, minskat med det krigstidstillägg han såsom befattningshavare under året åtnjutet. Särskilda utskottets betänkande nr 4 § 4.

Då de lärare och lärarinnor, vilka avses i Kungl. Maj:ts proposition nr 178, icke i egenskap av befattningshavare äro tillerkända något krigstidstillägg, kan ovannämnda bestämmelse icke i detta avseende bliva fullt tillämplig, eller, med andra ord, någon minskning med belopp, motsvarande förut åtnjutet krigstidstillägg, kan ej komma i fråga. I stället synes för dessa det till pensionär föreslagna krigstidstillägget böra beräknas i förhållande till den del av året, under vilken vederbörande åtnjuter pension.

På grund av vad sålunda anförts, få vi hemställa, att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 178, måtte besluta,

att lärare eller lärarinna vid i propositionen angivna läroanstalter, vilken efter ingången av år 1918 avgått eller avgå med pension, erhåller så stor del av i Kungl. Maj:ts proposition föreslaget krigstidstillägg, som motsvarar den tid, under vilken vederbörande under året åtnjuter pension.

Stockholm den 22 mars 1918.

Algot Jungnell.

A. J. Bärj.